

KOMUNIKAT PRASOWY nr 90/23

Luksemburg, 6 czerwca 2023 r.

Wyrok Trybunału w sprawie C-700/21 | O.G. (Europejski nakaz aresztowania przeciwko obywatelowi państwa trzeciego)

Możliwość odmowy wykonania europejskiego nakazu aresztowania po to, by kara została wykonana w państwie członkowskim miejsca zamieszkania, powinna mieć zastosowanie również wobec obywateli państw trzecich

Wykonujący nakaz organ sądowy powinien mieć uprawnienie do oceny, czy obywatel państwa trzeciego jest wystarczająco zintegrowany w wykonującym nakaz państwie członkowskim i czy w związku z tym istnieje prawnie uzasadniony interes przemawiający za wykonaniem na terytorium tego państwa kary wymierzonej w wydającym nakaz państwie członkowskim

13 lutego 2012 r. sąd pierwszej instancji w Braszowie wydał przeciwko obywatelowi Mołdawii europejski nakaz aresztowania (zwany dalej „ENA”) w celu wykonania kary pozbawienia wolności. Sąd apelacyjny w Bolonii jest organem sądowym wezwanym do przekazania osoby objętej nakazem, ponieważ przebywa ona we Włoszech. Mimo że obrona wykazała trwały charakter osiedlenia się rodzinnego i zawodowego we Włoszech, wezwany organ sądowy we Włoszech nie jest uprawniony do odmowy przekazania tej osoby do Rumunii w celu wykonania kary we Włoszech. Zgodnie bowiem z ustawą włoską, transponującą decyzję ramową dotyczącą ENA¹, uprawnienie to jest ograniczone do obywateli włoskich i obywateli innych państw członkowskich Unii wykazujących więzi z Włochami, z wyłączeniem obywateli państw trzecich.

Stojąc na stanowisku, że ta różnica w traktowaniu jest nieuzasadniona, sąd apelacyjny w Bolonii zwrócił się do włoskiego trybunału konstytucyjnego. Ten z kolei uznał, że przed zbadaniem zgodności uregulowania krajowego rozpatrywanego w postępowaniu głównym z włoską konstytucją należy zbadać zgodność tego uregulowania z prawem Unii. Decyzja ramowa dotycząca ENA przewiduje, że państwa członkowskie mają możliwość przyznania sądowi uprawnienia do odmowy wykonania ENA, jeżeli osoba poszukiwana przebywa w wykonującym nakaz państwie członkowskim, jest jego obywatelem lub ma w nim miejsce zamieszkania, i jeżeli to państwo zobowiąże się do wykonania tej kary zgodnie ze swoim prawem wewnętrznym. Ponieważ przepis ten nie ogranicza swego zakresu stosowania wyłącznie do obywateli Unii, Włoski trybunał konstytucyjny zwrócił się do Trybunału z pytaniem w tej kwestii.

W dzisiejszym wyroku Trybunał (wielka izba) orzekł, że prawo Unii stoi na przeszkodzie uregulowaniu państwa członkowskiego, które w sposób bezwarunkowy i automatyczny wyklucza z dobrodziejstwa tej fakultatywnej podstawy odmowy wykonania ENA każdego obywatela państwa trzeciego, który przebywa lub ma miejsce zamieszkania na terytorium tego państwa członkowskiego, bez możliwości dokonania przez

¹ Decyzja ramowa Rady 2002/584/WSiSW z dnia 13 czerwca 2002 r. w sprawie europejskiego nakazu aresztowania i procedury wydawania osób między państwami członkowskimi (Dz.U. 2002, L 190, s. 1).

wykonujący nakaz organ sądowy oceny więzi tego obywatela ze wspomnianym państwem członkowskim.

Takie uregulowanie krajowe jest sprzeczne z **zasadą równości traktowania zapisaną w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej**, ponieważ traktuje ono w sposób odmienny, z jednej strony, własnych obywateli i innych obywateli Unii, a z drugiej strony obywateli państw trzecich, bez uwzględnienia okoliczności, że ci ostatni mogą wykazywać pewien stopień integracji ze społeczeństwem rzeszonego państwa członkowskiego, co przemawiałoby za odbyciem w tym państwie kary orzeczonej w wydającym nakaz państwie członkowskim.

Zastosowanie rozpatrywanej podstawy fakultatywnej odmowy wykonania jest uzależnione od spełnienia dwóch warunków. Pierwszy z nich polega na tym, że **osoba poszukiwana przebywa w wykonującym nakaz państwie członkowskim, jest jego obywatelem lub ma w nim miejsce zamieszkania.** Drugi warunek polega na **zobowiązaniu się tego państwa do wykonania, zgodnie z jego prawem krajowym, kary**, w związku z którą ENA został wydany. Co do pierwszego warunku Trybunał wyjaśnił, że nic nie stoi na przeszkodzie temu, by państwo członkowskie uzależniło w odniesieniu do obywateli państw trzecich możliwość skorzystania z podstawy odmowy od wymogu, by obywatel taki przebywał w tym państwie lub w nim zamieszkiwał przez minimalny nieprzerwany okres.

W razie stwierdzenia, że oba warunki są spełnione, **wykonujący nakaz organ sądowy powinien jeszcze dokonać oceny, czy istnieje prawnie uzasadniony interes przemawiający za wykonaniem w wykonującym nakaz państwie członkowskim kary orzeczonej w państwie członkowskim wydającym nakaz.** Ocena ta umożliwia uwzględnienie celu decyzji ramowej dotyczącej ENA, polegającego na zwiększeniu szans na resocjalizację osoby poszukiwanej po zakończeniu kary, na którą została skazana.

Wykonujący nakaz organ sądowy powinien zatem dokonać **całościowej oceny konkretnych czynników charakteryzujących sytuację osoby poszukiwanej**, mogących wskazywać na istnienie między tym obywatelem a wykonującym nakaz państwem członkowskim **więzi tego rodzaju, że wykonanie kary w państwie członkowskim, w którym osoba ta przebywa lub ma miejsce zamieszkania, przyczyni się do jej resocjalizacji.** Do czynników tych należą więzi rodzinne, językowe, kulturowe, społeczne lub gospodarcze, jakie obywatel państwa trzeciego utrzymuje z państwem członkowskim wykonującym nakaz, a także charakter, czas trwania i warunki jego pobytu w tym państwie członkowskim.

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst i streszczenie](#) wyroku są publikowane na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Jarosław Zasada ☎ (+352) 4303 2793

Pozostaliśmy w kontakcie!

